

ANTARA MARTABAN DAN TEMPAYAN

Pengenalan kepada rupa dan bentuk

PENGENALAN

JABATAN
MUZIUM
MALAYSIA

PERSATUAN
MUZIUM
MALAYSIA

MUZIUM SENI
ASIA

LEMBAGA
MUZIUM NEGERI
TERENGGANU

Bekerjasama dalam
melaksanakan penyelidikan.
Kelulusan penyelidikan pada
Disember, 2019.

PENYELIDIK

- EN. SAMSOL BIN SAHAR (KETUA PROJEK)
- EN. ABDUL AZIZ BIN AB. RASHID (KETUA PENYELIDIK, MSA)
- PN. JUHAZNIZA BINTI MUSA (KURATOR, MEDM)
- PN. ALLYSA BINTI WAHAB (KURATOR, LMNT)
- PN. SITI MUNIRAH BINTI KASSIM (KURATOR, UDPS)
- PN. HASNAH BT. OSMAN (P.KURATOR, MEDM)
- PN. NIK MAZIELIA IDURA BT NIK MOHAMED (P.KURATOR, MEDM)

PENYELIDIK BERSAMA

- DR. SALWA BINTI AYOB (PENSYARAH KANAN, UITM PERAK)
- EN. ZULKARNIAN BINTI HASSAN (PENSYARAH KANAN, UITM PERAK)

OBJEKTIF

Mengenalpasti sejarah koleksi, karakteristik, dan latar belakang koleksi yang berkaitan dengan tembikar terutama tempayan yang ada dikawasan kajian yang dipilih.

Mengumpul maklumat koleksi yang bercirikan budaya material menerusi sesi temu bual dengan pakar koleksi artifak terpilih bagi mendapatkan maklumat yang tepat dan jelas.

Mewujudkan jaringan kerjasama dalam kalangan agensi permuziuman yang bernaung dibawah Persatuan Muzium Malaysia (PMM).

Menghasilkan laporan akhir yang boleh diterbitkan.

Melahirkan staff yang mahir dan berpengetahuan.

```
graph LR; A[DEFINISI] --- B[TEMPAYAN]; A --- C[MARTABAN]
```

TEMPAYAN

DEFINISI

MARTABAN

DEFINISI TEMPAYAN

- Tempayan merujuk kepada sejenis bekas yang diperbuat daripada tembikar batu (Wikipedia).
- Bekas ini bermulut luas dan terdapat dalam pelbagai saiz, hiasan (ada/tiada).
- Motif hiasan dan teknik ukiran yang digunakan adalah pelbagai.

DEFINISI MARTABAN

- Brigitte Borell "A True Martaban Jar" A Burmese Ceramic Jar in the Ethnological Museum in Heidelberg, Germany" (2014), *Artibus Asiae*, Vol. LXXIV, No. 2.
- Martaban berasal dari sebuah kota pelabuhan yang bernama Martaban@Mottama (Arabic), Selatan Burma (Irawadi) yang digunakan secara meluas pada abad 16-17M.
- Martaban mendapat rujukan yang khas memandangkan ia mempunyai kelas yang tersendiri dari segi saiz dan kualiti.
- Ia banyak dijumpai di tapak arkeologi di India, Sri Lanka dan kebanyakan di Asia Tenggara dan Selatan Filipina.
- Menurut Borell, Martaban diedarkan secara global iaitu keseluruhan Asia dan Eropah.
- Merupakan item penting yang ada pada setiap kapal perdagangan (Asia, Eropah, Mexico, Afrika, Atlantik).

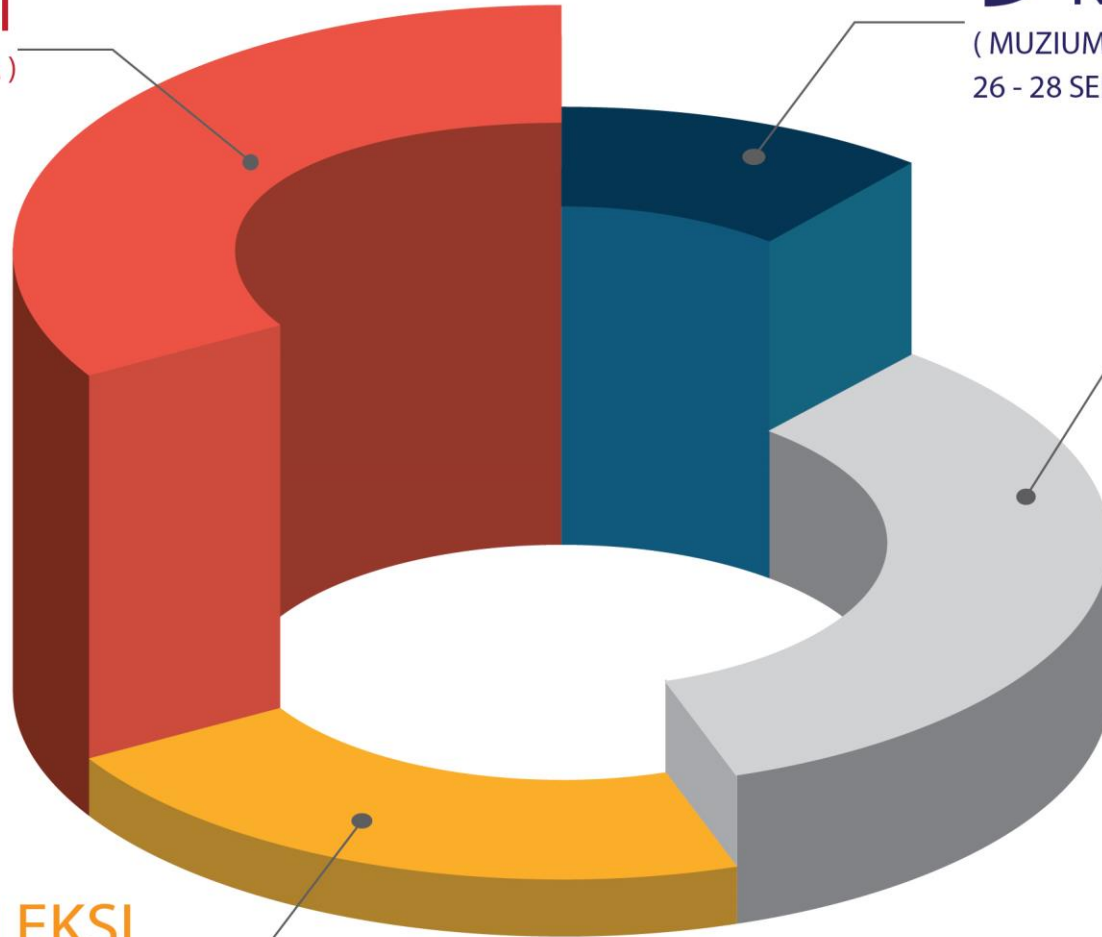
PECAHAN KAJIAN SAMPEL PENYELIDIKAN TEMPAYAN/ MARTABAN

44 KOLEKSI
(JABATAN MUZIUM MALAYSIA)
18 - 20 SEPTEMBER, 2020

9 KOLEKSI
(MUZIUM BERUAS)
26 - 28 SEPTEMBER, 2020

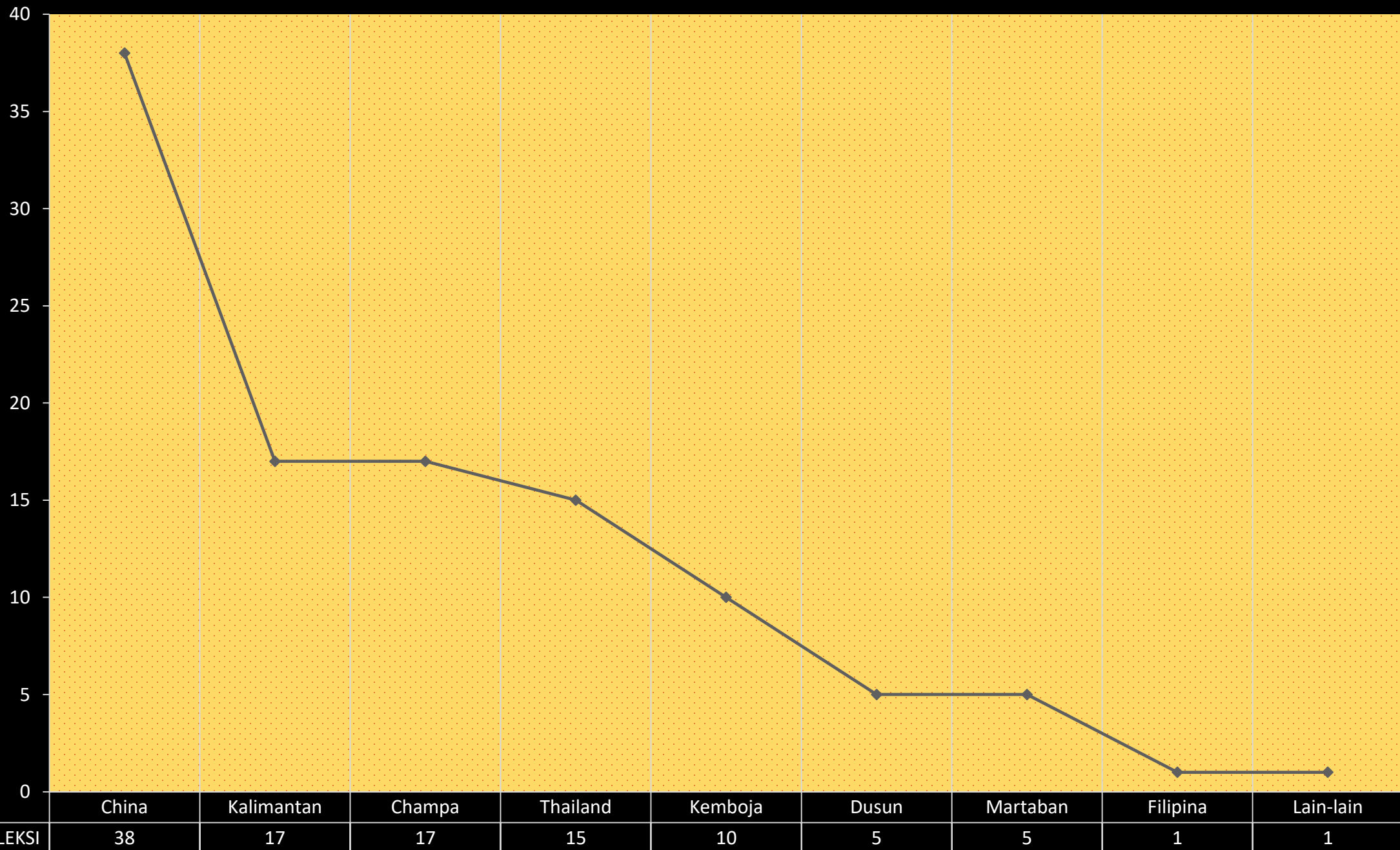
30 KOLEKSI
(LEMBAGA MUZIUM NEGERI
TERENGGANU)
16 - 19 OGOS, 2020

26 KOLEKSI
(MUZIUM SENI ASIA)
16 MAC 2020

TOTAL KOLEKSI : 109

ANALISIS DATA KOLEKSI

◆ ANALISIS DATA KOLEKSI

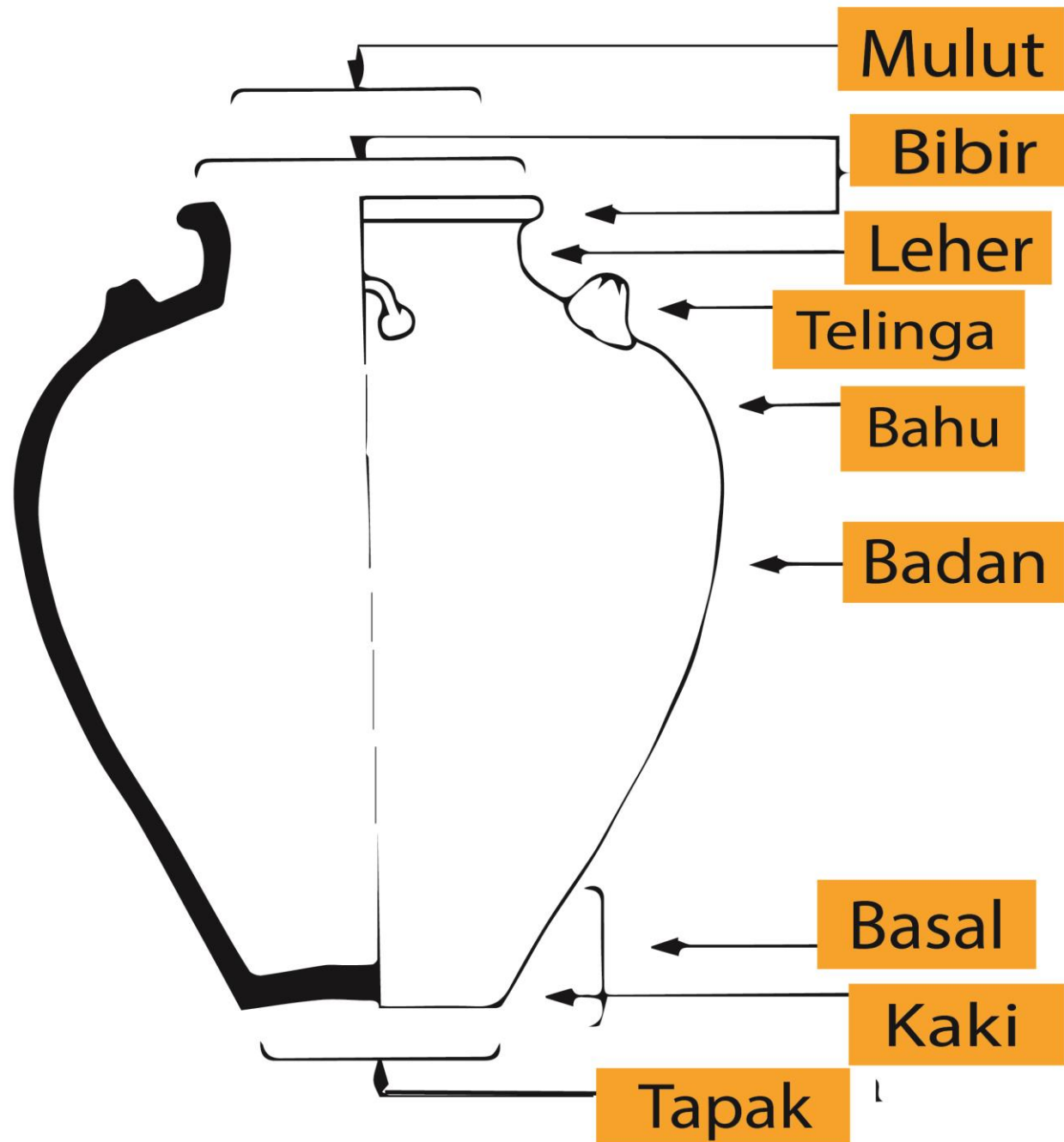
BAHAN-BAHAN

TANAH LIAT

PASIR

GROG

ANATOMI TEMPAYAN/MARTABAN

CIRI-CIRI TEMPAYAN

1

Ukuran ketinggian
30cm ke atas

2

Kebanyakan berglasir

Telinga(ada/ tiada)

3

Hiasan(ada/ tiada)

4

Coarse / fine paste/
Stoneware

5

CIRI-CIRI MARTABAN

MOTIF TEMPAYAN (FLORA)

MOTIF TEMPAYAN (SIMBOLIK)

MOTIF TEMPAYAN (HAIWAN)

MOTIF TEMPAYAN

(KALIGRAFI CINA)

KEGUNAAN TEMPAYAN/MARTABAN

- Kegunaan harian
(tempat simpan air, beras, ubat-ubatan,
meyimpan perkasam dan sebagainya)
- Perubatan
- Pusaka nenek moyang
- Pengkebumian

MARTABAN / TEMPAYAN

Original vs Reproduksi

Original

Reproduksi

ANTARA KOLEKSI TERAWAL

Jumpa an martaban di tapak arkeologi di Beruas, Perak.

Tempayan Dusun

TEMPAYAN DUSUN

China

- Cynthia O.Valdes, Kerry Nguyen Long & Artemio C. Barbosa ,
"A Thousand Years of Stoneware Jars in the Philippines",
Dinasti Tang (abad 7-10), asal dari daerah Guangdong,
banyak di jumpai di makam sekitar Guangdong.

Vietnam

- Merujuk kepada pendudukan China di Vietnam.
- Tempayan Dusun banyak dijumpai di utara Vietnam
di tapak arkologi bertarih sebelum 10M, tempayan Dusun
turut dihasilkan di Vietnam (kesan daripada pendudukan China).

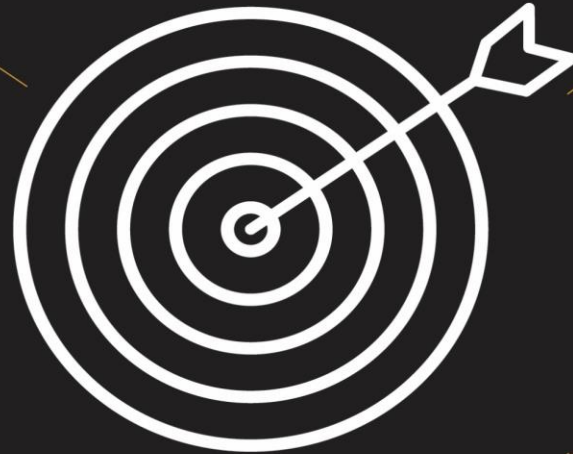
PERANCANGAN PENYELIDIKAN

Pemilihan sampel bagi kajian saintifik di Agensi Nuklear Malaysia (ANM).

Profiling material kandungan sampel (UM) dengan Kerjasama Fakulti Kejuruteraan Material (UM).

Dapatan sampel di Pahang, Sabah, Sarawak, Kelantan, Johor.

Penyelidikan motif/ struktur Dr. Salwa Ayob & En. Zulkarnian B. Hassan, (Uitm).

KAEDAH PENYELIDIKAN

1) Kajian kepustakaan.
(buku, sumber online,
kertas penyelidikan, jurnal,
artikel, dll)

2) Kajian lapangan.
(meliputi kerja-kerja pengumpulan
dan pemeriksaan sampel atau data,
data primer, dan data sekunder
yang merujuk kepada rekod
perolehan)

GAMBAR PENYELIDIKAN

MUZIUM SENI ASIA, 16 MAC, 2020

GAMBAR PENYELIDIKAN

LEMBAGA MUZIUM NEGERI TERENGGANU,
16 – 19 OGOS, 2020

GAMBAR PENYELIDIKAN

JABATAN MUZIUM MALAYSIA,
18 – 20 SEPTEMBER, 2020

GAMBAR PENYELIDIKAN

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA (CAW. PERAK)
26 – 28 SEPTEMBER, 2020

